www.alm.loxblog.com

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: **ادبیات فارسی تخصصی**	رشته : **ادبیات و علوم انسانی – علوم و معارف اسلامی**	ساعت شروع : **۸ صبح**	مدت امتحان : **۹۰ دقیقه**
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان : **۵ / ۶ / ۱۳۸٤**	
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در **دوره‌ی تابستانی** سال **۱۳۸۵**		**اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی**	

ردیف	سؤالات	نمره
	الف) معنی و مفهوم شعر و نثر (٦ نمره)	
	بیت ها و عبارت های زیر را به نثر روان برگردانید.	
	۱- بزّاز قفل را حیله کرد.	۰/۲۵
	۲- به فرمان شخص ایشان کنکاش می کنیم.	۰/۲۵
	۳- تنت بر تک رخش مهمان کنم.	۰/۲۵
	٤- از حیـز شمار بیرون است.	۰/۲۵
	۵- ز سر شَعر گلنار بگشود زود.	۰/۵
	٦- به گونه‌ی ماه نامت / زبانزد آسمان ها بود.	۰/۵
	۷- او [ابراهیم] خدایان شما را پاره کرده است.	۰/۵
	۸- شنزبه را به مدّت ، انتعاشی حاصل آمد و در طلب چراخور می پویید.	۰/۷۵
	۹- این همه اسباب منازعت و مکاوحت از بهر حطام دنیا به یک سو نهادند.	۰/۷۵
	۱۰- دانه پنهان کن به کلّـی دام شو غنچه پنهان کن ، گیاه بام شو	۱
	۱۱- عمر برف است و آفتاب تموز اندکی ماند و خواجـه غرّه هنوز	۱
	ب) معنی لغت (۲ نمره)	۲
	معنی لغت های مشخـّص شده را بنویسید.	
	۱-گهر بخشنده‌ی ابر تتق بند ۲- در اصطناع ایشان مثال نتواند داد.	
	۳- در هفت سالگی به تجلید و کتابت پرداختم. ٤- در ذمـّت ما حقوق بسیار دارد.	
	۵- پیشت آید هر زمانی صد تعب ٦- به نوافل و فضایل نماز ابتدا کرد.	
	۷- مغنّـی ها و اهل طرب در کرجی ها نشسته اند. ۸- موجه‌ی این محیط طوفان زاست.	
	پ) خودآزمایی (٤ نمره)	
	۱-چه رابطه ای میان عطارد، دوات و خامه وجود دارد؟	۰/۵
	۲-«بپیچم و بپیچاند» در بیت زیر ، چه مفهومی دارد؟	۰/۵
	« که چندین بپیچم که اسفندیار مگر سر بپیچاند از کارزار »	
	۳-« باد در مشت داشتن » کنایه از چیست؟	۰/۵
	٤-با توجه به ماجرای بر دار کردن حسنک ، عبارت « مشتی رند را سیم دادند که سنگ زنند » بیانگر چیست؟	۰/۵
	۵-مفهوم کلّـی عبارت « قناعت از دنائت همـّت و قلـّت مروّت است » را بنویسید.	۰/۵
	٦-تغییر دادن جای تکیه در کدام کلمه‌ی بیت زیر، باعث تغییر معنا می شود؟	۰/۵
	« قمری ریخته بالم ، به پناه که روم؟ تا به کی سرکشی ، ای سرو خرامان از من؟ »	
	۷- در بیت زیر ، مولانا « سنگ » و « خاک » را نماد چگونه آدم هایی دانسته است؟	۰/۵
	« سال ها تو سنگ بودی دل خراش آزمون را یک زمانی خاک باش	
	در بهاران کی شود سرسبز سنگ خاک شو تا گُل برآید رنگ رنگ »	
	۸- بیت زیر، بیانگر چه مفهومی است؟	۰/۵
	«اگر یک ذرّه را برگیری از جای خلل یابد همه عالم سراپای »	
	«ادامه‌ی سؤالات در صفحه‌ی دوم»	

www.alm.loxblog.com

www.alm.loxblog.com

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی تخصصی	رشته: ادبیات و علوم انسانی – علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه			تاریخ امتحان: ۵ / ۶ / ۱۳۸٤
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دوره‌ی تابستانی سال ۱۳۸۵			اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی

ردیف	سؤالات	نمره
	ت) دانش های ادبی (۳ نمره)	
	۱- از دیدگاه حماسی ، اسفندیار را می توان با ..... در حماسه‌ی یونان قیاس کرد.	۰/۲۵
	۲- عبارت زیر ، کدام نویسنده و محقق را معرّفی می کند؟	۰/۲۵
	این نویسنده‌ی معاصر در کتاب « مقدّمه‌ای بر رستم و اسفندیار » از شیوه‌ی نثر تحقیقی هنری بهره برده است. از دیگر آثار او می توان به « سوگ سیاوش » اشاره کرد.	
	۳- در « حسب حال » نویسنده به بیان چه موضوعی می پردازد؟	۰/۵
	٤- هر یک از آثار زیر، از چه کسی است؟	۰/۵
	الف) فصلی از عاشقانه ها ب) پالیزبان	
	٥- نام دو آرایه ی ادبی موجود در بیت زیر را بنویسید.	۰/۵
	« آتش به دست و پای فرو مُرد و برحق است مرغ شرر چگونه پرد ز آشیان برف »	
	٦- در عبارت زیر، کدام واژه ها آرایه‌ی « سجع » را پدید آورده اند؟	۰/۵
	« روی از محادثه‌ی او گردانیدن مروّت ندانستم که : یار موافق بود و ارادت ، صادق» .	
	۷- نوع نثر هر یک از آثار زیر را بنویسید.	۰/۵
	الف) جهان گشای جوینی ب) تاریخ طبری	
	ث) درک مطلب (٤ نمره)	
	۱- « خام دست خامه به دست » یعنی چه؟	۰/۵
	۲- شاعر در ابیات زیر، انسان را از چه عملی بر حذر می دارد؟	۰/۵
	«این زبان چون سنگ و هم آهن وش است وآنچ بجهد از زبان چون آتش است	
	سنگ و آهن را مزن بر هم گزاف گه ز روی نقل و گاه از روی لاف »	
	۳- بیت زیر ، بیانگر کدام دیدگاه عرفانی است؟	۰/۵
	«پشّه کی داند که این باغ از کی است کاو بهاران زاد و مرگش در دی است»	
	٤- ابیات زیر، به کدام « وادی » از مراحل عرفان عطّار اشاره دارد؟	۰/۵
	« روی ها چون زین بیابان درکنند جمله سر از یک گریبان بر کنند	
	گر بسی بینی عدد، گر اندکی آن یکی باشد در این ره در یکی »	
	٥- با توجه به بیت زیر، شادی و شکوفایی و عطر گل ، نشانه‌ی چیست؟	۰/۵
	« پاک است طرب نامه‌ی خوش بوی سلوکش این گل که چنین چهره‌ی خرسند گشودهٔ است»	
	٦- شاعر در بیت « به چهره شدن چون پری کی توانی؟ / به افعال مانند شو مر پری را » چه توصیه‌ای دارد؟	۰/۵
	۷-پیام کلّی بیت « بر تیر جورتان ز تحمّل سپر کنیم / تا سختی کمان شما نیز بگذرد » را بنویسید.	۰/۵
	۸-سعدی ، در بیت زیر که در نعت و ستایش پیامبر اکرم (ص) است، قصد بیان چه مطلبی را دارد؟	۰/۵
	« یتیمی که ناکرده قرآن درست کتب خانه‌ی چند ملّت بشست »	
	ج) شعر حفظی (۱ نمره)	
	ابیات زیر را کامل کنید:	
	۱- بگفتا : ..... معذور می دار ..... دیر آورد بار	۰/۵
	۲- باز آمدم چون عید نو، تا قفل زندان بشکنم	۰/۵
	«موفق باشید»	۲۰ جمع نمره

www.alm.loxblog.com

www.alm.loxblog.com

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: **ادبیات فارسی تخصصی**	رشته : **ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی**
سال سوم آموزش متوسطه	*تاریخ امتحان :* **۵ / ۶ / ۱۳۸۴**
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در **دوره‌ی تابستانی** سال **۱۳۸۵**	***اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی***

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
	الف) معنی و مفهوم شعر و نثر **در تصحیح این بخش نظر همکاران محترم صائب است.**	۶
	ب) لغت **۱- چادر ، پرده‌ی بزرگ (۰/۲۵) ۲- فرمان ، دستور (۰/۲۵)** **۳- جلد کردن ، صحافی (۰/۲۵) ٤- حق و تعهّد (۰/۲۵) ٥- رنج (۰/۲۵)** **٦- جمع نافله ، نمازهای مستحبّی است که‌واجب نیستند.(مثل آیه ها و دعاهایی که بعد از نماز می خوانند) (۰/۲۵)** **۷- آوازه خوان (۰/۲۵) ۸- دریا (۰/۲۵)**	۲
	پ) خودآزمایی **۱- عطارد ، دبیر فلک است و با دوات و قلم سر و کار دارد. (یا هر پاسخی نظیر این مفهوم) (۰/۵)** **۲- بپیچم : اصرار و پافشاری می کنم. (یا تلاش می کنم) (۰/۲۵)** **بپیچاند : صرف نظر کند. (یا خودداری کند) (۰/۲۵)** **۳- بی حاصل بودن (یا بیهودگی) (۰/۵)** **٤- محبوبیت حسنک ، تکیه‌ی حکومت بر افراد لاابالی ، بدذاتی دشمنان (ذکر یک مورد کافی است) (۰/۵)** **٥- به اندک راضی بودن به سبب پستی همت و کمی جوانمردی است. (یا هر پاسخی نظیر این مفهوم) (۰/۵)** **٦- سرکشی (۰/۵)** **۷- سنگ : نماد انسان های انعطاف ناپذیر ، مغرور (یا هر پاسخی نظیر این مفهوم) (۰/۲۵)** **خاک : نماد انسان های فروتن و متواضع (یا هر پاسخی نظیر این مفهوم) (۰/۲۵)** **۸- نظام عالم وجود را نظام احسن گویند . (یا هیچ کاستی و نقصی در عالم وجود نیست) (۰/۵)**	۴
	ت) دانش های ادبی **۱- آشیل (۰/۲۵) ۲- شاهرخ مسکوب (۰/۲۵) ۳- بیان زندگی(۰/۲۵)وحالات روحی و فکری خویش (۰/۲۵)** **٤- الف) سهیل محمودی (۰/۲۵) ب) مهرداد اوستا (محمدرضا رحمانی) (۰/۲۵)** **٥- کنایه ، تشبیه ، مراعات نظیر و جان بخشی (ذکر دو مورد / هر مورد ۰/۲۵ نمره / جمعاً ۰/۵ نمره)** **٦- موافق (۰/۲۵) صادق (۰/۲۵)** **۷- الف) مصنوع و متکلّف (۰/۲۵) ب) مرسل (یا ساده / یا سبک خراسانی / یا نثر بلعمی / یا نثر دوره‌ی اوّل) (۰/۲۵)**	۳
	ث) درک مطلب **۱- نویسنده‌ی بی تجربه (۰/۵) ۲- بیهوده گویی و خودستایی (یا هر پاسخی نظیر این مفهوم) (۰/۵)** **۳- آدمی از آغاز و انجام جهان بی خبر است (یا آگاهی و اندیشه‌ی انسان محدود است و قادر به درک راز هستی نیست) (یا هر پاسخ مشابه دیگر) (۰/۵)** **٤- توحید یا وادی پنجم (۰/۵)** **٥- سیر و سلوک گل پاک و بی آلایش بوده است (یا گل در سیر و سلوکش موفّق بوده است) (۰/۵)** **٦- تلاش در انجام اعمال شایسته (کسب زیبایی باطنی) و نه کسب زیبایی ظاهری(یا هر پاسخی نظیر این مفهوم) (۰/۵)** **۷-ظلم و ستم ناپایدار است یا ستمگران نیز نابود خواهند شد. (و یا هر مفهوم مشابه دیگر) (۰/۵)** **۸- پیامبری که هنوز وحی بر او تمام نشده بود ، با رسالت خود آثار همه‌ی ادیان را منسوخ کرد. (۰/۵)**	۴
	ج) شعر حفظی **۱- باغبان (۰/۲۵) درخت دوستی (۰/۲۵) ۲- وین چرخ مردم خوار (۰/۲۵)را چنگال و دندان بشکنم (۰/۲۵)**	۱
	«خسته نباشید»	**جمع نمره** ۲۰

www.alm.loxblog.com